

Bölüm 9

Güçlü Sözler ve Konuşma

²¹Ölüm de yaşam da dilin etkisindedir;
Onu kullanarak dostlar edin,
Ürününden yesinler. (18:21)

Pak ve yapıcı konuşma	sayfa 99
Denetimli konuşma	sayfa 101
Gerçekçi konuşma aldatıcı konuşmaya karşı	sayfa 103
Sapık ve yıkıcı dil	sayfa 105

I. İnanlı'nın konuşması pak ve yapıcı olsun.

A. Bunların kanıtı yeniden doğmuş yürektir.

10:20 ²⁰Doğrunun dili pak gümüştür;
Kötünün yüreği değerden düşmüştür.

16:23 ²³Bilgenin yüreği onun dilini yönlendirir;
Derininden çıkan sözler ağzın suyunu akıtır.

15:26 ²⁶Kötünün tasarıları iğrentidir;
Buna karşı pak insanın sözleri hoşnutluk dağıtıcıdır.

B. İnanlı'nın dili ruhsal yapamın'ı destekler.

10:11 ¹¹Doğru insanın ağzı yaşam pınarıdır,
Ama kötülerin ağzı kaba kuvveti çörekendirir.

15:4 ⁴Nazik dil yaşam ağacıdır,
Ama dilin saçtığı çarpıklık, ruhu darmadağın eder.

C. Bilgisini ve bilgeliğini başkalarıyla paylaşıyor.

10:31 ³¹Doğrunun ağzı bilgelikle söz söyler,
Öte yandan abuk sabuk laf saçan dil kesilir.

15:7 ⁷Bilgelerin dudakları bilgi saçar;
Kafasızların yüreğindeyse bunun tam tersi yatar.

18:4 ⁴İnsan ağzından çıkan sözler çağlar su gibidir;
Bilgelik pınarıyla derinden kaynayan su..

10:21 ²¹Doğrunun dudakları pek çok kişiyi besler,[◇]
Ama kafasızlar kavram besisizliğinde ölür.

II. Yapıcı konuşma olumlu ve ürünlüdür.

A. Hoş sözler başkalarına yürekliliktir.

16:24 ²⁴Tatlı söz gümeç balı gibidir.
Cana tatlı, bedene sağlık..

12:25 ²⁵Kaygı insan yüreğini uğraştırınca yürek çöküntüye uğrar,
Ama sağlıklı söz yüreği sevindirir.

12:18 ¹⁸Kimisi yüreğe hançer saplarcasına tutarsız söz söyler,
Ama bilge insanın dili şifa getirir.

B. Yumuşak yanıt barışçı olmaktadır.

15:1 ¹Yumuşak yanıt öfkeyi defeder,
Ama sert bir söz kızgınlığı körükler.

C. Tatlı konuşma eğitimde yararlıdır.

16:21 ²¹Yüreği bilgiye yönelik insan anlayışlıdır;
Gönül alan söz beraberinde inandırıcılık taşır.

Ç. Sabırlı ve tatlı konuşma inandırıcıdır.

25:15 ¹⁵Hükümrân sabırla ikna edilir;
Yumuşak dil kemiği kırar.

D. Uygun karşılık sevinç ve gönenc getirir.

25:11 ¹¹Yerinde söylenen söz,
İşlenmiş gümüşte altın elma gibidir.

15:23 ²³Yerinde verilen yanıt vereni sevindirir;
Taşı gediğine koymak, bunun uygunluğu daha da belirgindir.

III. Pak ve yapıcı konuşma değerli karşılık getirir.

A. Başkalarından hoşnutluk ve saygı

16:13 ¹³Doğruyu konuşan dudaklar krala beğeni verir;
Doğruyu söyleyenleri krallar sever.

24:26 ²⁶Dosdoğru kapsamda yanıt vermek,
Dudakları öpen arkadaşın öpüşü gibidir.

B. Kişisel tatminlik ve beğeni

18:20 ²⁰İnsan ağzının ürününden tatlanır;
Dudaklarının verdiğiyle gönence kavuşur.

13:2 ²İnsan ağzının sağlıklı ürünüle doyurulur;
Ama kendini hainliğe kaptıranın kovalayışı kaba kuvvettir.

12:14 ¹⁴Ağzının sözleri insanı iyilikle doyurur,
İnsanın elinden çıkan iş kendisine geri gelir.

IV. Tanrınsan dilini kendi tasarısını bütünlemeye kullanır.

16:1 ¹Ademođlu düşüncelelerini akıyla planlayabilir,
Ama dile getirilen sözler RAB'tendir.

16:10 ¹⁰Kralın ağız Tanrı'nın buyruklarını yansıtır;
Bu nedenle kral adaleti zorlamasın.

Denetimli konuşma

I Akıllınsan dilini denetir.

A. Ne ve nasıl diyeceğini bilir.

15:2 ²Bilgenin dili bireyleri bilgiye özendirir,
Ama kafasızların ağız saçmalık savurur.

10:32 ³²Dođrunun dudakları geçerli söz konuşur,
Ama kötülerin ağız sapkınlık oluşturur.

15:28 ²⁸Dođru kişi ne tür yanıt vereceğine kafasını işletir;
Buna karşı kötülerin ağızından düşüklük fışkırır.

B. Sessiz kalacağı zamanı tanır.

11:12 ¹²Komşusunu aşağı görenin kavramı noksandır;
Ama kavramı yerinde olan diline egemen kesilir.

12:23 ²³Sađını solunu bilen içindeki bilgiyi sergilemez;
Buna karşı kafasızların yüreği derindeki kafasızlığı ağığa vurur.

29:11 ¹¹Akılsız insan tüm öfkesini sergiler;
Ama bilge kişi onu sabırla bastırır.

17:28 ²⁸Ağızını kapayan kafasız bile akıllı yerine geçer.
Dudaklarını sım sıkı tutanın kavramı yerli yerinde varsayılır.

C. Sonunda kendini beladan korur.

21:23 ²³Ağızına diline egemen olan kendini beladan korur.

13:3 ³Ağızına gem vuran yaşamını korur.
Öte yandan dilinin perhizi olmayanın sonu hüsrana uğramaktır.

14:3 ³Kafasızın sözleri kendi gururunun değneğidir;
Öte yandan bilgelerin dudağı onların savunucusudur.

II. Dilini denetmeyi öğren.

A. Rasgele konuşma.

18:13 ¹³Birey konuyu duymadan yanıt vermeye kalkarsa,
Hem ahmaktır, hem de aşağılayıcı.

29:20 ²⁰Sözlerini ivedilikle sürdüren birini görürsen,
Bilesin ki, ahmağa ondan daha çok umut vardır.

B. Çok konuşma.

17:27 ²⁷Sözlerini ölçebilen bilgedir;
Konuları soğukkanlılıkla tartabilen anlayışlıdır.

10:19 ¹⁹Bol keseden laf söyleyenin ağzından yalan dolan eksik olmaz;
Buna karşı, dudak payı bırakan sağduyuludur.

14:23 ²³Her emeğin karşılığı kazançtır,
Ama bol keseden söyleyen
yoksulluktan başka bir şey beklemesin.

C. Uygunsuz sözler söyleme.

1. Büyüklenmeyi bırak.

27:2 ²Övünme kendinden değil, başkasından gelsin;
Övünç kendi dudaklarından değil,
Çevren dışında birinden gelsin.

27:1 ¹Yarınki güne bel bağlama;
Çünkü onun neler getireceğini bilemezsin.

25:14 ¹⁴Nemsiz bulut ve yağmursuz yel neyse,
Vermemiş olduğu armağanla övünen de buna benzer.

20:6 ⁶Sadakatini ilan edenlerin sayısı çoktur;
Ama güvenilir kişiyi kim bulabilir?

2. Kınayan ve apağlayan konuşmayı bırak.

30:10 ¹⁰Köleyi efendisine kötüleme;
Yoksa seni lanetler ve karşılığını ağır ödersin.

25:23 ²³Kuzey rüzgârı yağmuru getirir,
Bunu andırıpta sürtüşmeci dil de öfkeli bakışları oluşturur.

3. D p ncesiz ve vakitli vakitsiz konuþmayı bırak.

27:14 ¹⁴Sabah erkenden kalkıp bağıra bağıra
komþusuna kutluluk dileyenin selamı lanet yerini alır.

4. S rt pmeyi ve gizemli bilgiyi yaymayı bırak.

25:9 ⁹Otur, davanı komþunla g r þ;
Kimsenin sırrını kimseye açma.

25:10 ¹⁰Olabilir ki, seni iþtir ve utancından yakayı kurtaramazsın.

Gerçekçi konuþma aldatıcı konuþmaya karþı

I Tanrıgerçekçilik arar.

A. Tanrı gerçekçi konuþmayı sever.

3:3 ³Kayra ve gerçek daima seninle olsun;
Bağla onları boynuna, yaz onları yüreğinin tabelasına.

3:4 ⁴Tanrı'nın ve insanların önünde l tuf ve bilgelik kazanacaksın.

12:22 ²²Yalan konuþan dudaklar RAB'be tiksinti getirir,
Tersine, doğrulukla iþ yapanlar ona beğeni verir.

B. Tanrı aldatıcı konuþmadan iğrenir.

6:16 ¹⁶RAB'bi iğrendiren altı olgu vardır;
Evet, O'na tiksinti getiren yedi eylem:

6:17 ¹⁷Y kseđe bakan gözler, yalancı dil,
Su suzun kanını akıtan eller,

6:19 ¹⁹Uydurulmuþ soluklarla devinen yalancı tanık,
Kardeþler arasına fesat saçan.

II Gerçekçilik ruhsallığın göstergesidir.

A. Tanrı sayar insan gerçeği söyler.

12:17 ¹⁷Ger eđi söyleyen inandırıcı kanıt verir,
Ama yalancı tanık bir uğtan öbür uca aldatı ambarıdır.

13:5 ⁵Dođru kiþi yalan dolandan nefret eder;
Ama kötü insan ne utanır, ne de alđalmaya yanaþır.

B. Günahlılar yalana eğimlidir.

17:4 ⁴Kötülük tutsağı kötünün sözlerine kulak asar;
Yalana tutsak insan,
Ordubozanın çıkardığı lakırdıya bel bağlar.

14:5 ⁵Gerçekçi tanık yalan söylemez,
Ama yalancı tanık yalan ardına yalan savurur.

14:25 ²⁵Onurlu tanık yaşam kurtarır,
Ama her solukta yalan söyleyen düzenbazın biridir.

10:18 ¹⁸Kini örtbas edenin dudakları yalanla dolar taşar.
İftira uyduran kafadan kontaklır.

III. Bazı yalanlar özelliikle yıkıcıdır.

A. Suçsuz insanlara karşı kullanılan yalanlar

25:18 ¹⁸Komşusuna karşı yalancı tanıklık eden,
Topuz, kılıç, sivri ok benzeridir.

B. Liderlerin uydurdukları yalanlar

17:7 ⁷İnce sözün ahmakla yakınlığı olamaz;
Bunun gibi yalan dolan kıvrmanın da önderle.

29:12 ¹²Hükümler yalana dolana kulağını açarsa,
Tüm çevresi bozuktur düzen kişilerden oluşur.

C. Servet ve mal elde etmek için kullanılan yalanlar

21:6 ⁶Yalancı dille servet biriktiren,
Buharla sonuçlanan ölüm tuzağındadır.

19:22 ²²Ademođlundan beklenen sadakattir;
Yoksul birey yalancıdan yeğdir.

IV. En sonunda hak yerini bulur.

A. Gerçekçi halk tutunacak

12:19 ¹⁹Gerçekliğe dayananın sözleri sonsuz boyunca kalır,
Ama yalana şerbetli dil gelip geçicidir.

B. Yalancılar cezalandırılacak.

19:5 ⁵Yalancı tanık suçluluktan beri tutulmaz;
Uydurma laf kıvıran kaçıp kurtulamayacak.

19:9 ⁹Yalancı tanık suçluluktan beri tutulmaz;
Uydurma laf kıvıran mahvolacak.

22:28 ²⁸Atalarının saptamış olduğu eski sınır taşlarının yerini değiştirme.

V. Gerçekçi olmaya kararlılıkta bulun.

24:28 ²⁸Kesin kanıtın olmaksızın komşuna karşı tanıklığa gitme;
Dudaklarınla doğruluğu kanıtlanmamış sözler düzenleme.

30:8 ⁸Üçkâğıtçılıkla yalanı benden uzaklaştır;
Beni ne yoksullukta bırak, ne de varlık içinde yaşat.
Beni gıdama gerekli besiyile doyur.

30:9 ⁹Olmaya ki, bol olanaklara konup,
"RAB da kim oluyor!" diyerek seni yadsıyayım!
Öte yandan yoksulluğa düşüp de çalmayayım,
Tanrım'ın adını karalamayayım.

Sapık ve yıkıcı dil

I Sapık dil büyük zarara yol açar.

18:21 ²¹Ölüm de yaşam da dilin etkisindedir;
Onu kullanarak dostlar edin,
Ürününden yesinler.

12:6 ⁶Kötünün sözleri ölüm tuzağıdır;
Öte yandan doğruların sözü kurtuluş sağlayıcıdır.

16:27 ²⁷Düşük insanın dudakları kötülük çukurunu kazar;
Onun dudaklarında yanan ateş varmışcasına.

II Dedikodu ilişkileri yıkar.

A. Dedikodu arkadaşlıkların yerle bir eder.

17:9 ⁹Başkasının suçunu kapayan ona sevecenlikle davranır,
Ama sorunu diline dolayan can dostlara kara kedi geçirir.

16:28 ²⁸Bozukdüzen insan sürtüşme havası oluşturur;
Fısıll fısıll laf taşıyan dostluklar yıkar.

B. Dedikodu sürtüşme oluşturur.

26:20 ²⁰Odun tükenince ateş söner;
Bunun gibi laf taşıyanın bulunmadığı yerde sürtüşme son bulur.

C. Dedikodu güven baltalar.

11:13 ¹³Dedikoduyla uğraşan sağa sola sır yayar,
Ama güven aşıl原因 ağzını kapalı tutar.

20:19 ¹⁹Sağlı sollu çekiştiren sır yayar;
Sakın kendini, ağzı gevşek olanla arkadaşlıktan.

Ç. Dedikodu çok derin keser.

18:8 ⁸Çekiştiricinin lakırdıları tulumba tatlısı gibidir;
İnsanın iç yaşamına iniverir.

26:22 ²²Dedikodu tatlı lokmalara benzer;
Midenin taa derinine iner.

III. İpirtten dil saf insanýköstekler

29:5 ⁵Komşusuna yaltaklık eden onun ayaklarına tuzak kurar.

26:28 ²⁸Yalancı dil yaraladığı kişilerden tiksindir;
Yaltaklık eden dil yıkım oluşturur.

2:16 ¹⁶“Hayat kadınından seni o kurtarır,
Yağ bal yaltaklanışıyla gelenden.

2:18 ¹⁸“O kadının evi ölüm dalışına çağırmakta,
Yollarıysa ölüm gölgesine uzanmakta..

6:24 ²⁴Çünkü seni kötü gözle bakan kadından korur,
Macera arayan kadının yumuşak dilinden savunur.

7:21 ²¹İkna edici dil ustalığıyla onu baştan çıkardı;
Yumuşak sözler kullanarak onu kandırdı.

IV. Kıyüzlü konuþma dikkatsiz insanýsendeletir.

11:9 ⁹Tanrısaymaz ağzıyla komþusunu mahvetmek ister;
Ama doğrular bilgi yolulyla kurtuluþa erer.

26:23 ²³Kötü yürekten boşalan kandırıcı dilin sözleri,[◇]
Gümüş posasıyla sıranmış toprak kap benzeridir.

26:24 ²⁴Kinle taşan öz yüreğini gizleyen,
Dudaklarını tatlı sözler söylemeye zorlar.

26:25 ²⁵Onun sözleri baldan tatlı olsa da inanma;
Çünkü derininde zehir yüklü yedi bozukluk yatar.

V. Tanrısapık ve zararlıdilden idrenç duyar.

8:13 ¹³“RAB korkusu kötülükten tiksinektir,
Büyüklemeden, kurumdan,
Bozuk düzen yollardan ve yaraşmayan sözlerden tiksineirim.

VI. Sapık dil konuþana zarar verir.

17:20 ²⁰Çarpık yürekli insan gelişmez;
Ortalığı karıştıran dil bela bulur.

VII. Bütün sapık ve yıkıcı konuþmadan uzak dur.

4:24 ²⁴“Dilini yalan dolandan irak tut;
Lastikli söze karşı kendini savun.

19:1 ¹Yetkinlikte yaşayan yoksul,
Varlıklı olup da abuk sabuk konuşan kafasızdan daha iyidir.[◇]